

Møteinnkalling

Utvalg: Valgstyret Samevalgstyret
Møtested: Microsoft Teams - Fjernmøte via Teams
Dato: 16.03.2021
Tidspunkt: 12:00

Eventuelt forfall meldes til tlf. 75 14 50 00 eller pr. e-post: postmottak@rana.kommune.no.

Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Geir Waage
Ordfører

Anniken Elisabeth Nordland
Sekretær

Saksliste

Pkt. 1 Godkjenning av innkalling og saksliste

Pkt. 2 Habilitet/Permisjon

Pkt. 3 Valg av protokollgodkjennerne

Pkt. 4 Spørsmål

Pkt. 5 Orienteringer

Saksnr.	Tittel	Lukket	Arkiv-saksnr
PS 1/21	Forhåndsstemmegivning		2021/673
PS 2/21	Valgting - fastsettelse av stemmesteder og tid		2021/673
PS 3/21	Utlegging av manntall		2021/673
PS 4/21	Opptelling av stemmesedler - både for stortingsvalget og sametingsvalget		2021/673

DS = Delegert sak

RS = Referat sak

PS = Politisk sak

FO = Forespørsler/spørsmål

Forhåndsstemmegivning

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Valgstyret Samevalgstyret	1/21	16.03.2021

Rådmannens innstilling

1. Tid og sted for forhåndsstemmegivning kunngjøres i Rana Blad og på kommunens hjemmeside.
2. Rådmannen delegeres myndighet til å oppnevne forhåndsstemmemottakere.
3. Servicetorget, Rådhuset er stemmemottak for tidligstemmer i perioden fra 1. juli til 9. august. Tid for stemmegivning avtales med servicetorget.
4. Mo samfunnshus er stemmemottak for ordinære forhåndsstemmer. Åpningstid for forhåndsstemming følger servicetorgets åpningstid. Mandag til torsdag i uke 36 vil åpningstiden være forlenget til kl.20:00.
5. Det vil bli avholdt forhåndsstemming påfølgende institusjoner: Gruben sykehjem, Selfors sykehjem, Helgelandsykehuset avd. Rana, Helseparken, Ytteren sykehjem og Mjølan sykehjem. Administrasjonen avtaler tidspunkt med den enkelte institusjon.
6. Det vil være mulig å avlegge forhåndsstemme ved Utskarpen bosenter, Hauknes omsorgsbolig, Mjølan omsorgsbolig, Selfors omsorgsboliger, Dalselv eldresenter, Ytteren omsorgsbolig, Ytteren bosenter, Gruben omsorgsbolig, Mo bo- og servicesenter (Kirkegata 14), Talvikparken bosenter, Storforshei eldreboliger, Marcus Thranes gate, Sentrumsgården og Rana krisesenter. Administrasjonen avtaler tidspunkt med den enkelte enhet.
7. Det vil bli avholdt forhåndsstemming på Polarsirkelen videregående skole. Administrasjonen avtaler tidspunkt.
8. Administrasjonen delegeres fullmakt til å se på muligheten for å avholde forhåndsstemming ved byens kjøpesenter, og avtale tidspunkt for forhåndsstemmingen.
9. Velgere som på grunn av uførhet eller annen medisinsk grunn ikke kan stemme på overnevnte steder, eller ved valgtinget, kan etter søknad avgi forhåndsstemme der de oppholder seg. Søknad må være mottatt kommunen senest tirsdag 7. september.

Saksopplysninger

Kapittel 8 i valgloven og kapittel 6 i valgforskriften omhandler lovgivning om forhåndsstemming og gjennomføring av forhåndsstemmegivning. Forhåndsstemmegivning skal foregå i egnet lokale, på institusjoner og ellers der valgstyret bestemmer, jf. valgloven § 8-3. Valgstyret avgjør hvem som kan motta forhåndsstemmer, jf. valgloven § 8-2. Valgstyret kunngjør tid og sted for forhåndsstemmegivningen, jf. valgforskriften § 24, samt frist for søknad om ambulerende stemmegivning, jf. valgloven § 8 - 3. Fristen må være innenfor perioden tirsdag og fredag siste uke før valget.

Administrasjonen foreslår at tid og sted for stemmegivning blir kunngjort i Rana Blad og kommunens hjemmeside. Tid og sted vil også bli slått opp på oppslag på de ulike institusjoner, samt valgdirektoratet sine nettsider over valglokaler, www.valglokaler.no

Aktuelle velgere for hjemmesstemming vil i tillegg bli opplyst om dette, og utdelt søknadsskjema/kontaktpunkt. Informasjon om forhåndsstemming vil bli aktivt annonsert via sosiale medier. Campus Helgeland vil bli kontaktet for å informere studenter, spesielt borteboere om forhåndsstemmegivning.

Serviceavdelingen har ved tidligere valg blitt brukt som stemmemottakere til forhåndsstemmingen. De ansatte ved serviceavdelingen vil også ved dette valget bli benyttet som forhåndsstemmemottakere. Flere av de ansatte har lang erfaring, og alle vil få oppfriskning i kunnskapen og mer opplæring i løpet av våren. Pga. stor aktivitet under ordinær forhåndsstemme periode, kan det være hensiktsmessig at rådmannen får delegert myndighet til å oppnevne stemmemottakere.

Valgstyret skal tilrettelegge for tidligstemming for de som ikke kan avgi stemme under ordinær forhåndsstemming eller ved valginget, i perioden 1. juli til 9. august, jf. valgloven § 8-1(4).

Servicetorget har ved tidligere valg blitt brukt som stemmemottak for tidligstemming. Velger kan ta kontakt med servicetorget å avtale når de ønsker å stemme, fortrinnsvis i åpningstiden. Servicetorget er godt tilrettelagt og åpent mandag- fredag.

Ordinær forhåndsstemmegivning starter 10. august og avsluttes fredag før valgdagen, i år 10. september. Servicetorget har tidligere vært brukt som mottak av forhåndsstemmer.

Servicetorget har til valget byttet lokaler der det ikke er plass til å gjennomføre forhåndsstemming. Administrasjonen anbefaler at forhåndsstemmingen foregår på Mo samfunnshus, hvor det er større plass og nærhet til rådhuset. Dette fordi utstyr som brukes i forhåndsstemmingen må låses inn på rådhuset hver kveld. Mo samfunnshus er også gunstig i forhold til den pågående pandemien. Ved Mo samfunnshus kan vi guide velgere inn en plass og ut en annen, og kunder ved servicetorget vil ikke komme i konflikt med stemmemottaket.

Åpningstiden vil følge servicetorget, og den siste uken av forhåndsstemming utvides åpningstiden mandag- torsdag til kl.20:00. Åpningstiden er ikke foreslått forlenget på fredag, pga. postforsendelsen av stemmer til andre kommuner.

Ved stemmemottak på helse- og omsorgsinstitusjoner kan stemmer også mottas hjemme hos personer som oppholder seg i trygde- og omsorgsboliger med umiddelbar tilknytning til institusjonen, § 25. I tillegg til institusjoner foreslår administrasjonen at det legges opp til forhåndsstemmegivning ved Utskarpen bosenter, Hauknes omsorgsbolig, Mjølan omsorgsbolig, Selfors omsorgsboliger, Dalselv eldrecenter, Ytteren omsorgsbolig, Ytteren bosenter, Gruben omsorgsbolig, Mo bo- og servicesenter (Kirkegata 14), Talvikparken bosenter, Storforshei eldreboliger, Marcus Thranes gate, Sentrumsgården og Rana krisesenter. Erfaring viser at disse stedene har beboere som ikke har mulighet til å dra til valglokalet, og stemmemottakere må dra til disse stedene jf. valgloven § 8-3 (6). Det er derfor hensiktsmessig å få stemmegivningen organisert i disse enhetene. Administrasjonen avtaler tid, og det blir satt opp oppslag.

Det er viktig å nå velgerne der de er. Kjøpesentre vil være et sted hvor mange velgere ferdes. Administrasjonen ønsker å vurdere muligheten for å avholde forhåndsstemming ved ett eller flere av byen tre kjøpesentre. Med i vurderingen må det vurderes smittevern hensyn og tilgjengelighet for alle.

Ved forhåndsstemmingen ved Utskarpen bosenter og Storforshei eldreboliger annonseres det slik at de som bor i området kan avgi forhåndsstemme.

Velgere som på grunn av sykdom eller uførhet ikke kan avgi stemme under ordinær forhåndsstemming eller valgtinget, kan etter søknad til valgstyret avgi forhåndsstemme der de oppholder seg, jf. valgloven § 8-3 (6). Valgstyret fastsetter selv fristen for når søknaden må være kommet inn til kommunen. Administrasjonen har foreslått en frist om å søke hjemme stemming til tirsdag i siste uke før valget. Dette er ikke til hinder for at vi mottar stemmer i hjemmet til og med fredag. Eksempelvis ved akutt innleggelse på sykehuset.

Ved forrige valg i 2019 var Rana kommune til stede ved Polarsirkelen videregående skole. Dette var en suksess og administrasjonen anbefaler at dette er en ordning som videreføres. Unge topper ikke valgstatistikken med deltagelse, så administrasjonen ønsker å tilrettelegge slik at yngre også avgir sin stemme.

Vurdering

Ved forhåndsstemming er det viktig at valgstyret sikrer best mulig tilgjengelighet og tilrettelegger for velgerne. Behov for de som ikke kan stemme under ordinær forhåndsstemming eller i aktuelle stemmemottak er godt ivaretatt i innstilling. Aktiv annonsering og fleksibilitet, vil gi velgerne i Rana kommune en god mulighet til å forhåndsstemme.

Valgting - fastsettelse av stemmesteder og tid

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Valgstyret Samevalgstyret	2/21	16.03.2021

Rådmannens innstilling

1. Ved stortings –og sametingsvalget 2021 fastsettes følgende stemmetider i følgende lokaler mandag 13. september:

- Mo krets - Mo Samfunnshus kl. 10:00 - 21:00.
- Åga/ Hauknes krets - Hauknes barneskole, gymsal kl. 10:00 - 19:00
- Gruben krets - Gruben samfunnshus kl. 10:00 – 20:00.
- Selfors krets - Selfors skole, gymsal kl. 10:00 - 19:00.
- Ytteren krets – Ytteren flerbrukshallen kl. 10:00 - 19:00.
- Båsmo krets - Båsmo skole, gymsal kl. 10:00 - 19:00.
- Skonseng krets – Skonseng skole, gymsal kl. 10:00 - 19:00.
- Storforshei krets - Storforshei skole, gymsal kl. 10:00 - 19:00.
- Utskarpen krets – Utskarpen skole, gymsal kl. 10:00 - 19:00.

2. Tid og sted for stemmegivning kunngjøres i Rana Blad, på kommunens hjemmeside og i sosiale medier.

Saksopplysninger

Valgstyret bestemmer hvor stemmegivning skal foregå, fastsetter tid og kunngjør tid og sted for stemmegivning, jf. valgloven § 9- 3. I år er valgdagen 13. september.

Det legges ikke opp til noen større endringer ved valgtinget i 2021. Unntaket er at valglokalet ved Gruben er flyttet fra gymsal som skal rives i disse dager til Gruben samfunnshus, som tidligere har vært brukt som valglokale.

Åpningstiden på valgtinget i 2019 var kl.11 ved de mindre kretsene, og kl.10 ved de større kretsene, Gruben og Mo. Erfaringen er at åpningstiden burde være den samme ved alle kretser, altså kl. 10. Dette da det var flere som dukket opp før åpningstiden ved de mindre kretsene ved forrige valg.

Åpningstiden ved Gruben krets er også utvidet med en time fra kl.19 til 20 så velgerne har en time ekstra på å avgi sin stemme. Bakgrunnen for dette er at Gruben krets, sammen med Mo krets er de kretsene hvor det avgis flest stemmer i løpet av valgdagen.

Vi benytter digitalt manntall som gjør at velgerne selv kan velge i hvilket valglokale de vil møte for å avlegge sin stemme. Velgere vil dermed kunne avgi sin stemme ved Mo krets helt til kl. 21 dersom de andre stemmelokalene er stengt.

Her er oversikt over stemmekretser, og hvor mange som avla stemme i kretsen på valgdagen 2019:

Navn på krets	Antall stemmer avlagt i denne kretsen valgdagen 2019:
Mo Krets	1765
Gruben krets	1405
Åga / Hauknes	801
Selfors	757
Ytteren	722
Båsmoen	938
Storforshei	412
Utskarpen	332

Muligheten til å avlegge stemmegivning ved valgting må sees i sammenheng med kommunens tilbud for forhåndsstemming. Flere velger å avlegge sin stemme under forhåndsstemmegivningen, og i år vil muligheten for å avgi forhåndsstemme utvidet med tilstedeværelse ved flere arenaer, som kjøpesenter.

Vurdering

Rådmannen mener at tilgjengelighet, og derav mulighet til å avgi stemme i Rana kommune er god. Ut fra evaluering av sist valg, foreslår rådmannen at åpningstiden endres til kl. 10 ved alle kretser.

Utlegging av manntall

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Valgstyret Samevalgstyret	3/21	16.03.2021

Rådmannens innstilling

1. Manntallet for Stortingsvalget og Sametingsvalget 2021 legges ut til offentlig ettersyn ved Servicetorget og Biblioteket, så snart det er blitt tilsendt og til og med valgdagen den 13. september 2021.
2. Utlegging av manntall, samt klageadgang kunngjøres i Rana Blad og på kommunens hjemmeside.
3. Rådmannen delegeres fullmakt til å gjøre endringer i manntall.
4. Frist for partiene til å bestille manntall settes til 1. juli 2021.

Saksopplysninger

I valgloven § 2-6 står det at valgstyret skal legge manntallet ut til offentlig ettersyn så snart det lar seg gjøre. Manntallet skal ligge ute til og med valgdagen. Valgstyret kunngjør tid og sted for utlegging og opplyser også om adgang til og framgangsmåte for å kreve feil rettet.

Valgloven § 2-7 omhandler krav om retting og oppdateringer. Manntallet blir oppdatert via departementet til lørdag før valget. Loven er klar på hvem som kan kreve seg manntallsført, og innføring i manntall er ikke av prinsipiell betydning. Det er derfor foreslått at oppgaven delegeres rådmannen.

Skjæringsdatoen er ifølge valgloven § 2-4 den 30. juni. Det vil deretter ta noen dager før manntallet mottas, slik at det er vanskelig på nåværende tidspunkt å komme med eksakt forslag til utleggingsdato. Det tas sikte på at dette vil gjøres så snart manntallet er klagjort.

Valgforskriften § 3 fastsetter at alle som stiller liste ved valget har rett til et gratis eksemplar av manntallet. Det er valgstyret som setter frist for bestilling, slik at administrasjonen kan foreta en samlet bestilling.

Opptelling av stemmesedler - både for stortingsvalget og sametingsvalget

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Valgstyret Samevalgstyret	4/21	16.03.2021

Rådmannens innstilling

1. All opptelling av stemmesedlene skjer sentralt på rådhuset.
2. Rådmann får delegert myndighet til å innhente nødvendig hjelp i forbindelse med prøving og opptelling av stemmer, samt protokollering.
3. Valgstyret / samevalgstyret velger to observatører for å være til stede under telling av sametingsstemmene og endelig opptelling av stemmer avgitt ved stortingsvalget.

Følgende velges for å representere valgstyret som observatører på valgdagen:

- 1.
- 2.

Saksopplysninger

Kapitel 10 i valgloven omhandler prøving av stemmegivninger og stemmesedler, opptelling, protokollering mm. Valgstyret/samevalgstyret er ansvarlig for at opptelling skjer etter lov og forskrift, samt at opptelling foretas av de personer og på den måten valgstyret har bestemt jf. Valgloven §10-4(1).

I Rana kommune har vi tradisjonelt foretatt opptelling sentralt (på rådhuset). Det vil si alle stemmer er blitt opptelt på et sted, som har fungert bra og effektivt ved tidligere valg.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har bestemt at alle kommuner skal telle den foreløpige opptellingen for hånd(manuelt).

Den endelige opptellingen vil foregå maskinelt, og den skal i henhold til valglovens § 10-6(1) foretas under valgstyrets tilsyn. I henhold til forskrift om valg til sametinget §64 skal all opptelling av stemmer til sametinget skje under tilsyn av samevalgstyret.

Representanter fra valgstyret/samevalgstyret må derfor være til stede ved tellingen av sametingsstemmene, og endelig telling av stortingsstemmene på valgdagen 13.september. Representantene vil bli tilkalt av administrasjonen når de må være til stede.

Ved kommunestyrevalget i 2019 ble elektronisk manntall tatt i bruk på valgdagen. Vi gjorde oss bare gode erfaringer med dette, og skal også benytte elektronisk manntall ved dette valget. Den aller største fordelen med elektronisk manntall er at manntallet for alle kretsene er tilgjengelig ved alle valglokalene. Velgerne kan dermed stemme i et hvilket som helst valglokale.

Administrasjonen har god erfaring fra de siste valgene i bruken av elektronisk valg system (EVA), hvor all innrapportering fra kommunen skjer. Under opptellingen har ansatte fra rådhuset blitt benyttet. Det er hensiktsmessig å ha en kontinuitet i denne jobben, og det er enkelt å drive opplæring i forkant av valgnatten.

Forhåndsstemmer som kommer inn innen kl. 17 dagen etter valgdagen skal godkjennes jf. Valgloven §10-1(1)g. Hvis det kommer inn forhåndsstemmer dagen etter valgdagen, så starter den siste opptellingen 14. september kl. 17:00.

Vurdering

Administrasjonen anbefaler at endelig telling for dette valget blir talt maskinelt, og at det i hovedsak benyttes kommunalt ansatte i arbeidet.

Telleprosessen burde forstyres minst mulig. Vi anbefaler derfor at valgstyret velge ut to observatører som vil bli tilkalt til rådhuset før opptellingen av stemmene til sametingsvalget og den endelige opptellingen av stemmene til stortingsvalget starter.